

OSKOMINA (16) sb f

-fk- (15), -szk- (1).

Pierwsze o prawdopodobnie jasne (tak w o-); drugie o jasne (Cn pierwsze o dużą literą, drugie jasne).

sg G oskominy (1). ◇ A oskominę (1). ◇ pl N oskominy (6). ◇ A oskominy (7). ◇ L oskominách (1).

Sł stp notuje, Cn: oskominy, Linde XVI(XVII) – XVIII w.

1. Uczucie drętwienia zębów na skutek ścierpięcia dziąseł pod wpływem kwasów; *dentago BartBydg; dentium stupor Cn* (13) : *BartBydg* 40b; Oycowie iedli iągodę cierpnącą/ á w zębiech lynom zoftáią ofkominy [*et dentes fliorum obstupescent; á zęby lynów drętwieią WujBib*]. *BibRadz Ez* 18/2; Ná ofkominy: kwiát Mułzkatowy żuy/ á ná zębiech trzymay *SienLek* 78v, 78v marg, S[ss]3v; [Patres nostri comederunt uvam acerbam (brzythką) et dentes filiorum obstupescunt (łczyrpayą/ ołzkomy nymaya [*lege: oskominy mają*]) *Glosy I nr* 97/3; Oycowie náfzy iedli iągodę kwásną/ á zęby lynowfkie cierpną/ ofkominy czuią [*Vulg Ez* 18/2] *ArtTanat* E5].

Zwrot: »oskominy (z ząb) zganiać« (3): Ołkominy z ząb zgániác *SienLek* 75v, 74, 75v marg.

Wyrażenie: »oskominy zębów, na zębiech, w zębiech« [*szyk* 4:1] (2:2:1): Kto ma ofkominy na zębie[ch] kurze ziele oddala kiedy go będzie kto małtykował/ to iedt żwał. *FalZioł* I 100b, †5a, I 7a, 120d; Cemu od iagod albo od owoczow ludziem bywaią w zębiech ofkominy. (–) Bowiem z nich zoftaie w zębiech wilgota lipka, kthora miedzi nimi przylipa *GlabGad* I4v.

2. Chętką, smak na coś, apetyt (3) : Iuż ia wołę czę ść [!] odpuścić/ Niżli tobie ręce tłuścić/ A włóczyć fie po terminach/ Nic mi po tych ofkominach. *RejZwierc* 235v.

Zwrot: »oskominę ścierać; oskominy ścirać rogi« (1;1): Więc łoli więc y chlebá czáfem nie doftanie [...]. Swiniá kwiczy plew niemáfz/ a woł theż vbogi/ Iuż dawno ofkominy o płot ścira rogi. *RejWiz* 92; łkowronek [...] porwał fię/ y wzleciał wyfoko ná dom/ kotás myłli pátrząc nań ofkominę ściera *CzahTr* K4.

Synonim: skoma.

Cf **OSKOMINNOŚĆ**